

[Hartvig Frisch.]

gælder baade Det konservative Folkeparti og Venstre — at høre Bemærkninger, som paa en vis Maade opfordrede Regeringspartierne til at klemme rigtig godt paa med Hensyn til Valgretsaldere. Ved et Møde, jeg for nylig deltog i sammen med det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, fremkom han med nogle drilagtige Bemærkninger vedrørende den kommunale Valglov og en Opfordring til, at vi dog skulde tage fat med Valgretsaldere Nedsættelse. Jeg hørte, at det ærede Medlem Hr. Edvard Sørensen i denne Sal var inde paa lignende Betragtninger, og det glæder mig og mit Parti ganske overordentligt, at vi mærker denne Stemning i de to Oppositionspartier. Det glæder os, fordi vi derved virkelig vil kunne regne med, tænker jeg, at vi ogsaa nu i Kommissionens Forhandlinger vil møde en lignende Iver og Interesse for det, der er vort Partis Standpunkt: 21 Aars Valgretten.

Med Hensyn til selve Spørgsmaalet om Nedsættelsen af en Kommission har der jo fra Oppositionens Side ogsaa været fremsat forskellige Bemærkninger af railerende Karakter, og dér vil jeg gerne sige: De samme Partier, som, før vi mødtes i denne Sal efter Valget, under hele Valgkampen hidsede Befolkningen op ved Talen om, at der nu skulde indføres Diktatur i Danmark, skulde dog nødig over for et Forslag af denne Karakter, som gaar ud paa at nedsætte en Kommission, begynde at drille Regeringen med, at Regeringen nu nedsætter Kommissioner. Man skulde dog mene, at de Partier, som hidtil prøvede at foregøgle Befolkningen, at det, der forestod, var et Diktatur, hvor Mindretallet slet ikke vilde blive spurgt, vilde være klar over, at denne Kommissions Nedsættelse betyder, at Regeringen i høj Grad ønsker at forhandle med Oppositionen, og at der bliver rig Lejlighed for Oppositionen til at gøre sine Betragtninger gældende. Jeg kan give den højtærede Statsminister fuldkommen Ret i, at vi ved vort Arbejde med Grundlovsændringen, som vi nu skal gaa ind til, ønsker at det maa kunne komme dertil, at der bliver saa lidt Strid som muligt. Vi ønsker fra vor Side — og heri kan jeg slutte mig til de Udtalelser der er fremkommet fra det ærede Medlem Hr. Christmas Møller —, at en Grundlov ikke skal være noget, der gælder fra een Dag til en anden, men at den skal være af en saadan Karakter, at den varigt kan danne Grundlaget for vort Folks politiske Liv, og derfor er det ogsaa vort Ønske, at denne Sag maa blive ført paa en

saadan Maade, at man netop søger at samle saa store Dele af det danske Folk som muligt.

Da Klaus Berntsen i 1912 forelagde sit Forslag om en Grundlovsændring, sluttede han sin Tale med at udtale:

„Med Ønsket om, at Rigsdagens Medlemmer ved Behandlingen af denne for vort Folk saa store og betydningsfulde Sag mere maa føle sig som Nationens Repræsentanter end som Partigængere, og i Haabet om, at en saadan Grundlovsændring maa blive til Velsignelse for vort Folk og Land, anbefaler jeg Forslaget til det høje Tings Velvilje.“

Der ligger i dette Ønske, at man ved en Grundlovsændring maa kunne samle saa stor en Del af Befolkningen som muligt, en smuk Tanke. Man kan jo ikke sige, at Begivenhederne, der fulgte efter 1912, gjorde Klaus Berntsens fromme Ønske til Sandhed; man kan vel tværtimod sige, at i de Aar, der fulgte efter, var der adskillige Partigængere, som optraadte. Men det endte dog med, at vi samlede om en Grundlov. Men desværre kan det jo ikke nægtes, at denne Samling om en Grundlov blev kompromitteret med Bestemmelser, som vi i de Aar, der er gaaet siden 1915, i høj Grad har maattet døje med, og som har været en afgørende Hindring for en normal Udførelse af den Folkevilje, som de gamle Bondevenner talte om.

Jeg vil derfor slutte med at udtale Ønsket om, at den Sag, som her henvises til en Kommission — og en Kommission, for hvilken der er sat en Tidsfrist til Sommeren 1938, en Tidsfrist, der er tilstrækkelig til, at Sagen kan blive grundigt behandlet, men heldigvis ogsaa af en saadan Karakter, at vi kan regne med i en nær Fremtid at komme til vigtige Afgørelser for vort Land —, at denne Sag maa kunne samle saa store Kredse som muligt; vi skal fra vor Side tilsige Støtte til Arbejdet, baade i Kommissionen og med Gennemførelsen af Forslaget her, og samtidig skal vi tilsige vort saglige Medarbejde i denne Sag paa ethvert Punkt.

Brorsen: Jeg gør opmærksom paa, at det jo ikke er selve Grundloven eller Ændringer i den bestaaende Forfatning, vi skal forhandle om i Dag, men om et Forslag om Nedsættelse af en Kommission. Dog det udelukker selvfølgelig ikke, at der kan anstilles forskellige Grundlovsbetragtninger, ogsaa historiske Betragtninger, som det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch var inde paa. Han gik jo helt tilbage til de Tider, da man drøftede Udkastet til vor første